

EENMANS-EXCURSIE NAAR HET MAINZ-BEKKEN

Na het diverse malen in duigen vallen van zorgvuldig opgezette excursieplannen, een en ander tengevolge van het beruchte voorjaar 1962, was het dan eindelijk zo ver, dat men zonder gevaar van bevriezen de sprong kon wagen naar het Mainz-bekken.

Ik had mij perfect voorbereid. Voor mijn vertrek had ik de Johannes Gutenberg-Universiteit te Mainz geschreven en van de assistent van prof. dr. Falke kreeg ik een brief, waarin hij zo vriendelijk was mij diverse vindplaatsen op te geven. Hij beveelde mij een boekje aan, geschreven door prof. Falke in 1960 waarvan de titel luidt: Rhein Hessen und die Umgebung von Mainz, Sammlung Geologischer Führer, Band 38 Verlag: Gebr. Borntraeger-Berlin-Ninolassee. Dit boekje bevatte verschillende excursies, dagtochten en gecombineerd, daar het hier voettochten betrof en ik met de auto was, had ik op werkelijk Amerikaanse wijze een viertal verzameltogten geconstrueerd "und jetzt ging es also los !" Nu wil ik U niet met "Orts"namen lastig vallen, ze zeggen U niets, maar aan het eind van de dag had ik twee Glycymeris-steenfossielen, wat bijeengeraapte Cerithien en verder niets. De zo zorgvuldig door de professor aangegeven vindplaatsen waren totaal vertrokken. Bij sommige plaatsen wist men niet eens van het bestaan van schelpen af. Een oude man in een dorp, waarvan de omgeving als zeer fossielenrijk was aangegeven, zei mij: "Ich bin von hier und fast achtzig Jahre, aber von Muscheln hab'ich noch nie gehört in dieser Umgebung !" TABLEAU !!!

Nu wil ik de professor en zijn boekje niets verwijten. Het wetenschappelijk gedeelte is bijzonder goed, maar de vindplaatsen kloppen niet zo best. Aan het eind van de dag had ik hem er wel even graag bij gehad voor een kleine "Auseinandersetzung". Maar ik ben niet haatdragend, ik heb zo het idee, dat hij, wat betreft de vindplaatsen, oude bronnen heeft gebruikt en "life goes on", d.w.z. zoals bekend hebben de Duitsers de laatste jaren bepaald niet stilgezeten. Er zijn nieuwe wegen aangelegd, dwars door alles heen. Huizen, scholen en kerken zijn gebouwd, oude groeven zijn vervallen en nieuwe gedolven, of oude geheel overgedolven. Hele heuvels worden weggegraven bij de steen- en keienwinning. Niets wordt ontzien. Zo kon het gebeuren, dat, waar het boekje aangaf: "En nu

begeeft U zich de Kirchberg bij Hackenheim op, waar boven een kerkhof met kapel is, welk kerkhof door een hek is omgeven", in werkelijkheid géén kapel meer is, géén hek, doch links en rechts wat omgegooide grafstenen met daartussen een stelletje botjes en beentjes. Binnen korte tijd had mijn zoon dan ook zijn broekzak vol met tanden en ik heb hem in de waan gelaten, dat het een praehistorisch grafveld was. Ik kon het niet over mijn hart verkrijgen hem teleur te stellen, hij was zóóóóóóóóóó vreselijk enthousiast.

Het was weer koud die avond. Bij het zoeken langs voornoemde Kirchberg had ik een sommatie ontvangen van een gendarme met verzoek hem uit te leggen wat ik daar deed. Ik legde hem alles uit, liet kaarten zien en zijn antwoord was: "Donnerwetter, was es alles gibt, Sie treiben doch keine Spionage?". Enfin om kort te gaan, hij bood hoffelijk zijn politiebureau aan om te overnachten, met licht, gas en stromend water en "Heizung". Hetgeen wij dankbaar aannamen. Wij vingen zelfs nog een fles wijn. 's Morgens ging het verder. Nu op weg naar de beroemde vindplaats bij Weinheim. Zou hier ook niets meer zijn? Maar gelukkig, daar was wat te vinden, hoofdzakelijk kleingoed en moeilijk te verwerven. Hakken, dat je ervan transpireerde, stof vermeng met zweet was het lot, maar na het zeven toch wel een aardige buit als beloning. Wat Cardita's en Pecten-soorten, alles nog nader te determineren. Er werd nog wat rondgescharreld op de wijnbergen en hier vonden we Glycymeris-soorten en wat kleingruis.

Toen op naar Sulzheim. Naar de Schildberg, volgens het befaamde boekje. Ook hier en daar verspreid wat cerithienhorens, na veel en intensief zoeken. Een oude vrouw raadde mij de Muschelberg aan, aan de andere kant van het dorp. Toen snel naar de andere kant. "Boven bij het kruis rechts" zei men. Klimmen naar boven. Matig resultaat. Weer naar beneden. "Nein", zei een oude man, "ganz links van het kruis". "Hopeloos" dacht ik, ik ga terug naar de Heimat.

Onderweg terug vond ik nog een Ostrea zo groot als een kantoor-schrijfmachine en minstens even zwaar, en verderop twee aan elkaar gekit met de afdek-kleppen er nog aan. Onmiddellijk arrest en voortgeleiding naar Nederland was hun lot, alwaar zij thans helpen de zolder te verzwaren en het instortingsgevaar van mijn huis te vergroten.

De volgende dag werd benut met het bereiken van de veilige haven in Nederland. Zo viel het toch nog wel allemaal een beetje mee, ofschoon het geen voor de hand oprapen was.

Twee dingen heb ik heel goed geleerd en ik geef ze U ter zachte spiegeling. Vele felle fossielenjagers onder U zullen het met mij beamen.

Ten eerste: Indien U gegevens krijgt van wie dan ook en/of boekjes koopt van onverschillig welke auteur en hoe recent deze mogen zijn, reken erop, dat U vele teleurstellingen te wachten kunnen staan. Veel gegevens worden van bron tot bron steeds weer overgenomen en veelal bestaan de ontsluitingen niet meer, hetzij, dat ze zijn overwoekerd, hetzij, dat er domweg een huis of snelweg bovenop is komen te liggen. Daarentegen kunnen nieuwe ontsluitingen vele mooie dingen onthullen, van welke ontsluitingen U misschien de eerste bezoeker bent (en tevens de laatste soms). Maar dit laatste is geluk en gevolg van het bezit van een magisch speurzintuig, dat niet iedereen heeft. Het enige vaste punt is Uw goede kennis of medelid, dat er pas is geweest en U op de meter nauwkeurig de vindplaatsen kan aangeven, al of niet vergezeld met monsters van ter plaatse gevonden stukken.

Ten tweede bewijst dit verhaal, dat men niet overal zo gemakkelijk de fossielen voor het oprapen heeft. Dikwijls moet er hard en moeizaam gewerkt worden met kleine resultaten. Men komt dan thuis met de gedachte, nee hoor, nooit meer, voor wat uiteindelijk het resultaat is.

Maar de jager uit het goede hout gesneden zal dan na enige tijd weer onrustig worden. Hij krijgt weer koorts, geen goudkoorts, maar fossielenkoorts. Hij moet weer weg, hij kan niet meer thuiszitten en daar gaat hij weer, nieuwe voorraad halen om bij te zetten op zijn toch al loodzware zolder. Waarom doet hij dat? Hij weet het niet. Hij wordt door dezelfde geheimzinnige kracht gedreven, die een visser steeds weer naar de waterkant drijft, ook al vangt hij niets, steeds weer gaat hij, omdat hij M O E T !!! Het is dezelfde drang, die ons steeds weer naar zee drijft, ook al hebben wij naar menselijke berekening alles wat dáár ligt. Toch gaan wij en rapen weer schelpen en horens op, die wij al vele malen thuis hebben, omdat wij ze niet KUNNEN LATEN liggen.

.....
Het is ons lot. Het zij zo.

.....
Volgende week ga ik weer eens in Antwerpen snuffelen. Ze zeggen, dat het niets is op dit moment, maar je kunt toch nooit weten !!!!

Tot ziens.

L. van Duuren